

**Lausunto HE:stä laeiksi Yleisradio Oy:stä ja valtion televisio- ja radiorahastosta annettujen lakien muuttamisesta, LVM 017:00/2012**

SATU ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiasta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa

**1. Ehdotus laeiksi valtion televisio- ja radiorahastosta muuttamiseksi pidämme kannatettava, mutta perusteluosassa haluamme kiinnittää huomiota seuraavaan**

Esityksen taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa on todettu, että ehdotetulla rahoituksen tasolla turvataan Yleisradion rooli kansallisena sisältöjen tarjoajana ja suomalaisen sisältötuotannon edistäjänä ja että Yleisradion mahdollisuudet muun ohella **ohjelmaostojen lisäämiseen ulkopuolisilta tuotantoyhtiöiltä paranevat.**

Perusteluissa todetaan edelleen, että Yleisradion osuus suomalaisessa sisältötuotannossa on merkittävä. Esimerkiksi suomalaisen television sisältötuotantomarkkinat ovat noin 180 miljoonaa euroa. Tästä summasta 72 % on Yleisradion itse tuottamaa ohjelmistoa ja noin 20 % Yleisradion riippumattomilta ohjelmatuotantoyhtiöiltä ostettua. Vuonna 2012 säästötoimista johtuen riippumattomien sisällöntuottajien osuus on pudonnut tilapäisesti 15 %:iin.

SATU ry:n tavoite on, että Yleisradion kotimaiset ohjelmaostot kasvaisivat ehdotetulla rahoitustasolla vähintään 30 miljoonaan euroon ja/tai 30 %:iin ohjelmistobudjetista vuoteen 2014 mennessä. Yleisradion osuuden kasvulla on merkittävä vaikutus suomalaisen luovan sisällöliiketoiminnan kehittämisessä ja kasvattamisessa erityisesti draamassa, elokuvissa, dokumentissa ja muissa teosmaisissa lajeissa, joiden osto on kaupallisille kanaville harvoin kannattavaa liiketoimintaan, mutta joiden arvo katsojille on äärimmäisen suuri ja jotka ovat siten julkisen palvelun tehtävän - monipuolisen ohjelmiston tarjoamisen - ytimessä.

Vastaavanlaisesta riippumattoman sisältötuotantoalan vahvistamisesta on sovittu myös Tanskassa, jonka "Mediapolitisk aftale for 2011-2014" sisältää ohjelmaostojen kasvattamisen 150 miljoonasta Tanskan kruunusta 250 miljoonaan Tanskan kruunuun sopimusaikana.

SATU ry kiinnittää huomiota tässä yhteydessä myös perusteluissa esitettyihin ja edellä viitattuihin lukuihin Yleisradion osuudesta suomalaisen television sisältötuotantomarkkinoilla. Perusteluissa esitetyt luvut ovat selkeästi erilaiset kuin SATU ry:n Yleisradiolta saamat luvut, joiden mukaan ns. ulkopuolisiin ostoihin käytettiin vuonna 2010 22,8 milj. euroa, vuonna 2011 15 milj. euroa ja vuonna 2012 on budjetoitu käytettäväksi 7-8 milj. euroa. Jotta perusteluista ilmenevän tahtotilan – ts. ohjelmaostojen lisääminen – toteutumista voidaan arvioida, tulisi perusteluissa määrittää mihin lukuihin kasvua peilataan ja mitä tuotantoja luvut pitävät sisällään. Näin on eritoten siksi, että viimeiset vuodet ovat olleet hyvin erilaisia toisiinsa nähden em. lukujen osalta ja myös ns. ulkopuolisten ostojen osalta, jotka valtaosin koskevat juuri SATU ry edustamien kotimaisten av-tuotantoyhtiöiden tuotantoa.

## 2. Ehdotus laiksi Yleisradio Oy:stä

Ehdotamme muutosta 7 §:n toisen momentin määrittelyyn julkisen palvelun tehtävästä seuraavasti:

”Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti: 2) *tilata*, tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä.

Ehdottamamme muutos vastaa paremmin nykyistä tilannetta, jossa ohjelmia on ostettavissa kilpailluilta markkinoilta. Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävää määriteltäessä 1993 ei vielä ollut olemassa TV-sisältöihin keskittyneitä tuotantoyhtiötä, joten ohjelmat oli tuotettava itse. Käsiteltävänä olevassa lakiesityksen 7 §:ssä ollut ”tuottaa....(ym)”- määritelmä sopi siihen aikaan. Tilanne on nyt aivan toinen ja sen tulee huomioida lainsäädäntöä muokattaessa. Muutos omalta osaltaan vahvistaa HE:n perusteluissa esitettyä tavoitetilaa ohjelmaostojen lisäämisestä itsenäisiltä tuotantoyhtiöiltä ja ohjaa Yleisradiota kohti tilaajaorganisaatiota. Todettakoon tässä yhteydessä, että kaupalliset kanavat ostavat lähes kaiken ohjelmistonsa, uutis- ja ajankohtaisohjelmia lukuun ottamatta, riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä. Liiketaloudellisesti hyvin perusteltuun suuntaan tulee myös Yleisradiota ohjata niissä ohjelma-genreissä, joissa monipuolista luovuutta ja vahvaa tuotanto-osaamista löytyy itsenäisistä tuotantoyhtiöistä. Tämä palvelee katsojan, veronmaksajan ja suomalaisen elinkeinotoiminnan vahvistamisen intressejä. Julkisen palvelun määritelmän tulee vahvistaa näitä yhteiskunnallisesti tärkeitä tarpeita!

Samasta syystä toivomme, että Yleisradion vuosittaisessa kertomuksessa Viestintävirastolle tullaan esittämään avoimet ja läpinäkyvät ohjelmakohtaiset kustannusvertailut. Tarkempi raportointi edistää valvontaa ja viisasta päätöksentekoa. Sen tulisi olla kaikkien yhteinen etu.

Kunnioitavasti

Helsingissä 8 maaliskuuta 2012

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry



Stiina Laakso

Toiminnanjohtaja